

VALKEAKOSKI

APIANLAHDEN ALUEEN ARKEOLOGINEN TARKKUUSINVENTOINTI 2012

Kirsi Luoto
Kulttuuriympäristöpalvelut
Heiskanen & Luoto Oy
9.10.2012

ARKISTOTIEDOT

Tutkimuksen nimi: Valkeakoski Apianlahden alueen arkeologinen tarkkuusinventointi 2012

Kunta/kaupunginosa: Valkeakoski/

Tutkimuksen laji: Arkeologinen tarkkuusinventointi

Löydettyjen kohteiden ajoitus: Historiallinen aika

Peruskarttalehti: 2132 03

Sijainti, tutkimusalueen äärikoordinaatit: ETRS-TM35FIN
P = 6795982 – 6796126
I = 341464 - 341958
Z = 85 - 95 m mpy

Tutkiva taho: Kulttuuriympäristöpalvelut Heiskanen & Luoto Oy

Kenttäyönjohtaja: FM Kirsi Luoto

Kenttäyöaika: 12.9.2012

Tutkitun alueen laajuus: noin 500 m x 70 m

Tutkimusten kustantaja: Valkeakosken kaupunki

Löydöt: ei löytöjä

Digitaaliset kuvatallenteet: Valkeakoski Apianlahden alueen arkeologinen tarkkuusinventointi 2012: 1 - 9

Raportin sivumäärä: 17 sivua

Liitteet: Liite 1. Digitaalikuvaluettelo

Kartat: Kartta 1. Inventoinnissa havaitut kohteet, MK 1: 1500
Kartta 2. Havaittujen kohteiden sijainti, MK 1: 800

Raportin säilytyspaikka: Alkuperäinen raportti Kulttuuriympäristöpalvelut Heiskanen & Luoto Oy:n arkistossa.

TIIVISTELMÄ

Kulttuuriympäristöpalvelut Heiskanen & Luoto Oy suoritti arkeologisen tarkkuusinventoinnin Valkeakosken Apianlahden alueella syyskuussa 2012. Inventointi liittyi alueen asemakaavoitustyöhön. Inventoinnin kenttätyöt tehtiin 12.9. ja niistä vastasi arkeologi (FM) Kirsi Luoto. Inventoinnissa keskityttiin eritoten asemakaava-alueen itäosassa sijaitsevaan historialliseen rajalinjaan liittyviin mahdollisiin jäännöksiin, mutta tutkimuksissa huomioitiin historiallisen ajan muinaisjäännösten lisäksi myös esihistoriallisen ajan muinaisjäännökset. Hankkeen kuluista vastasi Valkeakosken kaupunki. Tarkkuusinventoinnissa ei havaittu merkkejä kiinteästä muinaisjäännöksestä. Inventoinnissa havaittiin maastossa kolme havaintokohdetta, kaksi kivaitaa/heittokivikkoa (kohteet Apia 1 ja 2) sekä yksi tilanrajamerkki (kohde Apia 3).

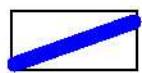
Inventointialueen sijainti merkitty kartalle sinisellä rajauksella.

MK 1: 5000

piirt. Kirsi Luoto

inventointialueen raja

tarkastetut alueet

SISÄLTÖ

JOHDANTO	1
INVENTOINTIALUE	1
Alueen topografia	1
Apianlahti historiallisissa lähteissä	2
MENETELMÄT	6
TULOKSET	7
KOHDELUETTELO	8
KOHDEKUVAUKSET	9
1. APIA 1	9
2. APIA 2	11
3. APIA 3	13
LIITTEET	
Liite 1. Digitaalikuvaluettelo	17
KARTTA 1. Inventoinnissa havaitut kohteet, MK 1:1500	
KARTTA 2. Havaittujen kohteiden sijainti, MK 1:800	

JOHDANTO

Kulttuuriympäristöpalvelut Heiskanen & Luoto Oy suoritti arkeologisen tarkkuusinventoinnin Valkeakosken Apianlahden alueella syyskuussa 2012. Inventointi liittyi alueen asemakaavan muutostyöhön. Inventoinnin kenttätyöt tehtiin 12.9. ja niistä vastasi arkeologi (FM) Kirsi Luoto. Inventoinnissa keskityttiin eritoten asemakaava-alueen itäosassa sijaitsevaan historialliseen rajalinjaan liittyviin mahdollisiin jäännöksiin, mutta tutkimuksissa huomioitiin historiallisen ajan muinaisjäännösten lisäksi myös esihistoriallisen ajan muinaisjäännökset. Tarkkuusinventoinnin jälkityöt tehtiin syksyllä 2012 ja hankkeen kuluista vastasi Valkeakosken kaupunki.

INVENTOINTIALUE

Alueen topografia

Tarkkuusinventoinnin kohteena oleva Apianlahden alue sijaitsee noin 600 metriä koilliseen Valkeakosken kirkosta, Mallasveteen kuuluvan Apianlahden lounaisrannalla. Inventointialue rajautuu koillisessa Apianlahteen ja etelässä Valkeakoskelta Pälkäneelle vievään Pälkäneentiehen (mt 307). Maasto alueella viettää jyrkäkästi kohti koillista ja rantaa, ja ainoastaan aivan rannassa ja Pälkäneentien vieressä on maastoltaan tasaisempia alueita (kuvat 1 ja 2).

kuva 1. Panoramakuva tutkimusalueen länsipäästä. Kuvattu länsilounaasta. (Valkeakoski Apianlahden alueen arkeologinen tarkkuusinventointi 2012:1)

kuva 2. Panoramakuva tutkimusalueen keskiosasta. Kuvattu itäkoillisesta. (Valkeakoski Apianlahden alueen arkeologinen tarkkuusinventointi 2012:2)

Korkeustasoltaan alue sijaitsee pääosin korkeuskäyrien 80 – 90 m mpy välisellä alueella. Maaperä alueella on moreenia lukuun ottamatta muutamia pieniä kallioisia maastonkohtia. Inventointialueella kasvaa kuusivaltaista havumetsää (kuva 3) sekä sekametsää ja alueen eteläosassa kulkee rannanmyötäinen kevyenliikenteenväylä. Alue on rakentamatonta lukuun ottamatta sen lounaisosassa sijaitsevaa, nyt tyhjillään olevaa rakennusta. 1950- ja 60-lukujen peruskartoissa on alueen keskiosassa kuitenkin havaittavissa pienimuotoista asutusta.

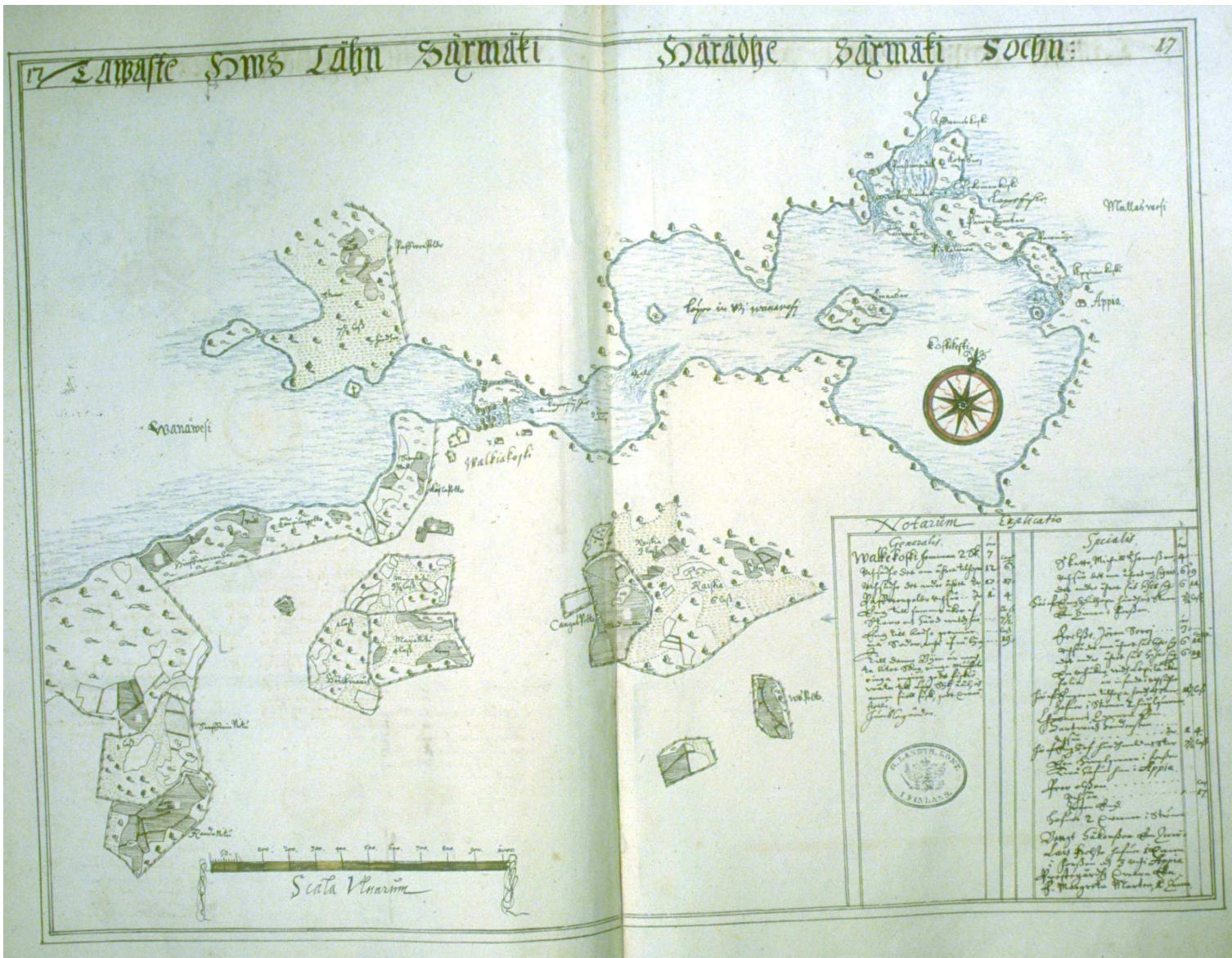
kuva 3. Inventointialueen tyypillistä sekametsää. Kuvattu idästä. (Valkeakoski Apianlahden alueen arkeologinen tarkkuusinventointi 2012:5)

Apianlahti historiallisissa lähteissä

Apianlahti mainitaan ensimmäisen kerran historiallisissa lähteissä 1400-luvun alkupuolella. Maininta on samalla ensimmäinen ylipäättään Valkeakoskea koskeva maininta historiallisissa lähteissä. Vuonna 1420 syytettiin Liattulan Simo Heikinpoikaa siitä, että tämä oli polttanut kaksi Olavi Tavastin myllyä Valkeakoskella ja rakentanut tilalle omia myllyjään sekä anastanut Tavastin myllyistä rautaosat ja viljaa. Liattulaiset lienevät yhdessä olleet hankkeessa osallisina, koskapa koko kylä lupasi Olavi Tavastin perillisille laidunmaata Apianlahden rannalta. Tästä tapahtumasta ilmeisesti juontaa alkunsa myös Apianlahden rinnakkaisnimi Tavaksenlahti. (Vuorinen 1972, 16, 41)

Vanhin Apianlahden aluetta kuvaava kartta on Lars Schroderuksen maakirjakartta vuodelta 1641 (kuva 4). Kartassa Apianlahden alueelle on merkitty vain metsää. Aluetta kuvaavassa Valkeakosken geometrisessä kartassa (Colleen 1765-66, kuva 5) inventointialueen eteläpuolella kulkee Valkeakosken kylästä Apian yksinäistalolle johtava tie. Apianlahdelle on merkitty pisteviivalla Pälkäneelle johtava talvitie. Merkittävin kartan inventointialuetta koskeva informaatio on inventointialueen itäosaan merkitty rajalinja. Raja on Valkeakosken ja Huittulan, Lietulan ja Anajalan kylien välinen rajalinja. Isojakokartan asemointi (kuva 6) osoittaa rajalinjan kulkevan aivan tarkkuusinventoitavan alueen itäosassa. Sama rajalinja esiintyy myös 1800-luvun puolivälistä olevassa kartassa (Lindh 1867, kuva 7) ja Sääksmäen pitäjänkartassa (1842, 1891)(kuva 8).

kuva 4. Lars Schroderuksen (1641) kartta, jossa Apianlahden alue sijaitsee kompassiruusun kohdalla.

kuva 5. Inventointialuetta kuvaava ote Colleenin (1765-66) geometrisesta kartasta. Kartan mukaan alue on kartoitusajankohtana ollut pääasiassa metsää lukuun ottamatta pientä pelto/niittyaluetta Apianlahden rannalla.

kuva 6. Colleenin kartan (1765-66) asemointi osoittaa Valkeakosken ja Huittulan, Lietulan ja Anajalan kylien välisen rajan kulkevan inventointialueen itäosassa ja sen tuntumassa. Asemoitu rajalinja merkitty kartalle punaisella, Valkeakoskelta Apian yksinäistalolle johtava tielinja sinisellä ja Pälkäneelle Valkeakoskelta johtava talvitie turkoosilla.

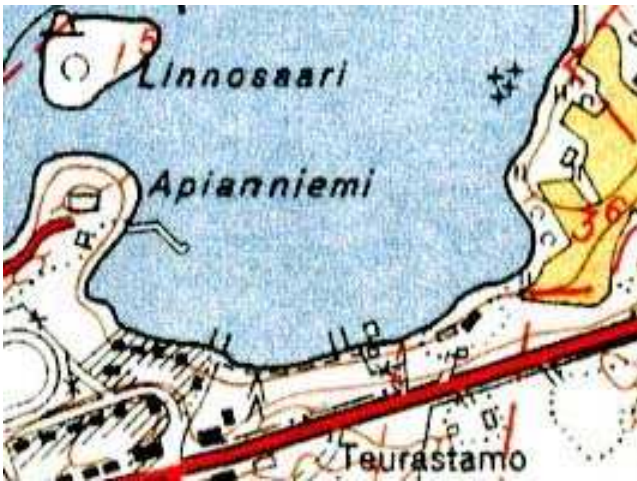

kuva 7. Karttaote Apianlahden alueesta Lindhin (1867) Valkeakosken kylän alueita kuvaavasta kartasta.

kuva 8. Ote Sääksmäen pitäjänkartasta (1842, 1891).

Inventointialue on ollut rakentamatonta hyvin pitkään. Vuoden 1956 peruskartassa (kuva 9) alueen keskiosassa sijaitsee asuinrakennus ulkorakennuksineen. Samat rakennukset esiintyvät vielä peruskartassa vuodelta 1962, mutteivät enää vuoden 1976 peruskartassa.

kuva 9. Ote vuoden 1956 peruskartasta, jossa näkyy inventointialueella sijaitseva asuinrakennus ulkorakennuksineen.

MENETELMÄT

Inventoinnin esityövaiheessa hankittiin aluetta kuvaavia historiallisia karttoja Kansallisarkiston digitaaliarkistosta, Jyväskylän yliopiston julkaisuarkistosta (JYX) sekä Kansallisarkistosta Helsingistä. Kartoista Valkeakoskea kuvaava 1700-luvun geometrinen kartta asemoitiin peruskartalle käyttäen apuna PhotoShop- ja MapInfo -tietokoneohjelmia. Asemoidun kartan avulla selvitettiin inventointialueen itäosassa sijaitsevan historiallisen rajalinjan sijaintia, jotta tarkkuusinventointi voitaisi kohdentaa oikein. Aluetta koskevaan historiatietoon tutustuttiin myös paikallishistoriateoksen (Valkeakosken historia 1) avulla. Lisäksi tarkasteltiin muinaisjäännösrekisterin tietoja koskien lähistön kiinteitä muinaisjäännöksiä.

Pääsääntöisesti inventointimetodeina olivat kentällä käytössä silmämääräinen havainnointi sekä satunnaisten tuulenkaatojen ja inventointialueen keskiosassa sijaitsevan raivatuksen ja maanpinnaltaan osin rikutun alueen esillä olevien maannosten tarkastelu. Kohteita ja inventoinnin kulkua dokumentoitiin sanallisen kuvauksen lisäksi ottamalla digitaalivalokuvia ja paikantamalla tehdyt havainnot Garmin GPSMap 60s-sateliittipaikanninta käyttäen. Jälkityövaiheessa digitaalivalokuvat luettelointiin Kulttuuriympäristöpalvelut Heiskanen & Luoto Oy:n arkistoon ja kartat piirrettiin puhtaaksi MapInfo-ohjelmalla.

TULOKSET

Tarkkuusinventoinnissa ei havaittu merkkejä kiinteästä muinaisjäännöksestä. Inventoinnissa havaittiin maastossa kolme havaintokohdetta, kaksi kiviaitaa/heittokivikkoa (kohteet Apia 1 ja 2) sekä yksi tilanrajamerkki (kohde Apia 3). (ks. kartat 1 ja 2) Kohteista tilanrajanmerkki sijaitsee tarkkuusinventointialueen ulkopuolella, välittömästi kaava-alueerajauksen itäpuolella. Kohteet eivät täytä kiinteän muinaisjäännöksen tunnusmerkkejä, eikä niiden suojelemiseen erityisellä kaavamerkinnällä katsota tämän inventoinnin tuloksen perusteella olevan tarvetta.

Tampereella 9.10.2012

Kirsi Luoto
arkeologi (FM)

LÄHTEET

Painetut lähteet:

Vuorinen, Olli 1972. Valkeakosken historia 1. Valkeakoski.

Kartat:

Colleen, A. 1765-66. Geometrisk Charta öfwer Walkiakoski bys och Liepielä Rusthålls ägor. KA sig. H 75 4/1-2.

Lindh, B. 1862. Karta öfver Walkeakoski samfällighets alla ägor. KA sig. H 75 4/7-8.

Peruskartta 1956. Helsingin yliopisto, Kansalliskirjasto.

Peruskartta 1962. Helsingin yliopisto, Kansalliskirjasto.

Sähköiset kartat:

Schroderus, L. Maakirjakartta 1600-luvulta. Jyväskylän yliopiston julkaisuarkisto (JYX). KA bb1a: 17. <http://urn.fi/URN:NBN:fi:jyu-200805162064> (18.9.2012)

Pitäjänpitääntä (Sääksmäki 21 32 03) 1842, 1891. [Maanmittaushallitus](#) > [Maanmittaushallituksen historiallinen kartta-arkisto \(kokoelma\)](#) > [Pitäjänpitääntä](#) > [Sääksmäki \(2132 03 la.*-/-\)](#) <http://digi.narc.fi/digi/view.ka?kuid=6177647> (4.10.)

VALKEAKOSKI APIANLAHDEN ALUEEN ARKEOLOGINEN TARKKUUSINVENTOINTI 2012				
Kirsi Luoto/ Kulttuuriympäristöpalvelut Heiskanen & Luoto Oy				
Luettelo inventoinnissa havaituista kohteista				
Inventointinumero	Nimi	Kohdelaji/-tyyppi	Muinaisjännösrauhoidusluokka	Toimenpiteet kaavoituksessa
viittaa karttojen 1-2 numerointiin				
1	Apia 1	Muu kohde/ heittokivikko	ei ole	ei huomioida
2	Apia 2	Muu kohde/kiviaita	ei ole	ei huomioida
3	Apia 3	Muu Kohde/ tilanrajamerkki	ei ole	ei huomioida

1. APIA 1

Kunta	Valkeakoski
Vanha kunta	-
Kylä	-
Kaupunginosa	-
Kohdenimi	Apia 1
Muinaisjäännöstunnus - Inventointinumero	1
MJtyyppi	MUU KOHDE/ kivirakenteet
MJtyypin tarkenne	-
Ajoitus	historiallinen
Tarkka ajoitus	1900-luku
Rauhoitusluokka	-
Lukumäärä	1
Peruskarttanumero	2132 03

ETRS-TM35FIN -tasokoordinaatit:

N: 6796110
E: 341859
Z: 80 m mpy

Koordinaattiselite Rakenteen keskikoordinaatit
Kiinteistötunnus 908-412-6-0

Aiemmat löydöt Ei aiempia löytöjä.

Tutkimukset Ei aiempia tutkimuksia.

Sijainti ja maasto

Kohde sijaitsee 900 metriä koilliseen Valkeakosken kirkosta, Apianlahden rannan metsäisellä rantatörmällä.

Kohteen kuvaus

Apianlahden rannasta noin 30 metriä sisämaahan sijaitsee rannan metsittyneessä rinteessä, avokalliokohdan itäpuolella noin kymmenen metrin pituinen ja enimmillään kahden metrin levyinen kivirakenne. Rakenne sijaitsee korkeuskäyriä vasten ja on olemukseltaan epämääräinen. Kivet rakenteessa ovat halkaisijaltaan 0,5 – 1 metriä. Kivirakenteen päissä on vielä tätä suuremmat kivet. Rakenteen itäpuolella on jäänteitä ylös rinnettä kulkevasta nuorehkosta tieurasta. Kivikko lienee syntynyt, kun kyseinen tielinja on puhdistettu kivistä. Tieura ja sen reunuksen raivauskivikko liittyvät todennäköisesti inventointialueen keskiosassa vielä 1960-luvulla sijainneeseen asutukseen ja ovat iältään nuoria.

Havaintomahdollisuudet Hyvät.

Kohteen laajuus Kohde on laajuudeltaan noin 2 x 10 m.

Ehdotus suoja-alueeksi -

Luokitusehdotus

MUU KOHDE. Resentti rakenne. Rakenne vaikuttaa liittyvän inventointialueen keskiosassa vielä 1960-luvulla sijainneeseen asutukseen.

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat Alueelle valmistellaan asemakaavan muutosta.

Lähistön kohteet

Kohteesta noin 550 luoteeseen sijaitsee Linnosaaren (908010014) kiinteä muinaisjäännös.

Muut havainnot –

Löydöt Ei löytöjä.

Digitaalikuvat

Valkeakoski Apianlahden alueen arkeologinen tarkkuusinventointi 2012: 3

Kartat

Kartat 1 ja 2

Kuva 10. Kohde Apia 1 kuvattuna koillisesta. (Valkeakoski Apianlahden alueen arkeologinen tarkkuusinventointi 2012: 3)

Kuva 11. Apianlahden aluetta kuvaava peruskarttaote vuodelta 1962, jossa näkyy asuinrakennus ulkorakennuksineen kohteen Apia 1 läheisyydessä, sen länsipuolella.

2. APIA 2

Kunta	Valkeakoski
Vanha kunta	-
Kylä	-
Kaupunginosa	-
Kohdenimi	Apia 2
Muinaisjäännöstunnus - Inventointinumero	2
MJtyyppi	MUU KOHDE/ kivirakenteet
MJtyypin tarkenne	kiviaidat
Ajoitus	historiallinen
Tarkka ajoitus	1900-luku
Rauhoitusluokka	-
Lukumäärä	1
Peruskarttanumero	2132 03

ETRS-TM35FIN -tasokoordinaatit:

N: 6796094 - 6796109
E: 341883 - 341894
Z: 85 m mpy

Koordinaattiselite Rakenteen päätyjen koordinaatit
Kiinteistötunnus 908-407-1-8

Aiemmat löydöt Ei aiempia löytöjä.

Tutkimukset Ei aiempia tutkimuksia.

Sijainti ja maasto

Kohde sijaitsee 900 metriä koilliseen Valkeakosken kirkosta, Apianlahden rannan metsäisellä rantatörmällä, lähellä Valkeakoskelta Pälkäneelle vievään tielinjaa.

Kohteen kuvaus

Apianlahden rannan metsäisessä rinteessä sijaitsee Pälkäneentien linjauksen vieressä olemukseltaan epämääräinen kiviaita. Rakenne on pituudeltaan noin 20 metriä ja leveyttä sillä on noin 1,5 metriä. Rakenteen korkeus on korkeimmillaan 0,5 metriä. Kivet rakenteessa ovat halkaisijaltaan 0,3 – 0,5 metriä ja sammaloituneita. Rakenne sijaitsee lähestulkoon vasten korkeuskäyriä ja on pohjoisluode – eteläkaakko –suuntainen. Kiviaita koostuu yhteen kasatuista kivistä, joita ei ole erityisesti ladottu tai aseteltu paikoilleen. Rakenteen lähistöllä on kulkenut vanha Valkeakosken ja Huittulan, Lietulan ja Anajalan kylien välinen raja, mutta ollakseen rajamerkki kiviaita sijaitsee väärässä kohtaa ja on suuntaukseltaan (NNW-SSE) väärä. Myöskään aidan rakenne ei tue sen tulkitsemista rajamerkiksi. Todennäköistä on, että kiviaita liittyy inventointialueella vielä 1960-luvulla sijainneeseen asutukseen (ks. kohteen Apia 1 yhteydessä esitetty kuva 11), johon myös kohteen lähellä sijaitseva inventointiraportin kohde 1 (Apia 1) on tulkittu liittyvän.

Havaintomahdollisuudet Hyvät.

Kohteen laajuus Kohde on laajuudeltaan noin 2 x 20 m.

Ehdotus suoja-alueeksi –

Luokitusehdotus MUU KOHDE. Resentti rakenne. Rakenne vaikuttaa liittyvän inventointialueen keskiosassa vielä 1960-luvulla sijainneeseen asutukseen.

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat Alueelle valmistellaan asemakaavan muutosta.

Lähistön kohteet

Kohteesta noin 600 luoteeseen sijaitsee Linnosaaren (908010014) kiinteä muinaisjäännös.

Muut havainnot –

Löydöt Ei löytöjä.

Digitaalikuvat

Valkeakoski Apianlahden alueen arkeologinen tarkkuusinventointi 2012: 4

Kartat

Kartat 1 ja 2

Kuva 12. Kohde Apia 2 kuvattuna pohjoisluoteesta. .(Valkeakoski Apianlahden alueen arkeologinen tarkkuusinventointi 2012: 4)

3. APIA 3

Kunta	Valkeakoski
Vanha kunta	-
Kylä	-
Kaupunginosa	-
Kohdenimi	Apia 3
Muinaisjäännöstunnus	-
Inventointinumero	2
MJtyyppi	MUU KOHDE/ kivirakenteet
MJtyypin tarkenne	rajamerkit (tilanrajamerkki)
Ajoitus	historiallinen
Tarkka ajoitus	1900-luku
Rauhoitusluokka	-
Lukumäärä	1

Peruskarttanumero 2132 03

ETRS-TM35FIN -tasokoordinaatit:

N: 6796140

E: 341938

Z: 80 m mpy

Koordinaattiselite	Rakenteen keskikoordinaatit
Kiinteistötunnus	908-422-17-38 908-407-1-8

Aiemmat löydöt Ei aiempia löytöjä.

Tutkimukset Ei aiempia tutkimuksia.

Sijainti ja maasto

Kohde sijaitsee noin 900 metriä koilliseen Valkeakosken kirkosta, Apianlahden rannan tuntumassa, lehtimetsää kasvavassa, kevyenliikenteenväylien rajaamassa metsikössä. Kohde ei sijaitse varsinaisella inventointialueella, vaan aivan sen itärajan ulkopuolella.

Kohteen kuvaus

Apianlahden rannalla sijaitsevassa, kevyenliikenteenväylien rajaamassa pienessä metsikössä sijaitsee korkeudeltaan noin 0,5 metriä oleva pystykivi. Kivi on leveydeltään noin 0,3 metriä ja paksuudeltaan 0,1 metriä. Osittain kiven päällä kasvaa massiivinen leppä. Kiven eteläosalla on pieni, halkaisijaltaan noin 1,5 cm oleva kairanreikä, jolla on syvyyttä 1,5 cm. Kiven pohjoispuolella on kaiverrettu numero 71. Rajamerkki sijaitsee yhä voimassa olevalla tilanrajalla. Samasta kohdasta kulkee historiallinen Valkeakosken, Huittulan, Lietulan ja Anajalan kylien välinen raja (Colleen 1765-66, kuva 7). Rajamerkki lienee kuitenkin yhä käytössä oleva tilanrajamerkki.

Havaintomahdollisuudet Hyvät.

Kohteen laajuus Kohde on laajuudeltaan noin 2 x 2 m.

Ehdotus suoja-alueeksi –

Luokitusehdotus MUU KOHDE. Resentti rakenne. Yhä käytössä oleva tilanrajamerkki.

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat Alueelle valmistellaan asemakaavan muutosta.

Lähistön kohteet

Kohteesta noin 620 luoteeseen sijaitsee Linnosaaren (908010014) kiinteä muinaisjäännös.

Muut havainnot –

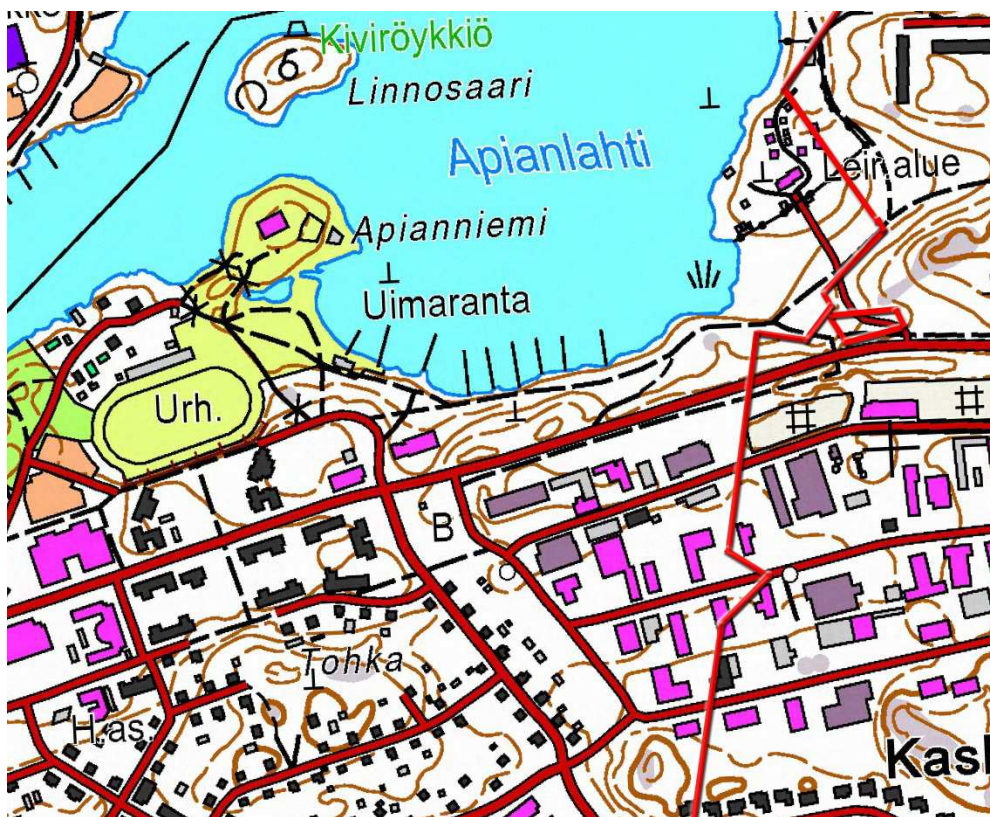
Löydöt Ei löytöjä.

Digitaalikuvat

Valkeakoski Apianlahden alueen arkeologinen tarkkuusinventointi 2012: 7 - 9

Kartat

Kartat 1 ja 2

Kuva 13. Asemoitu Valkeakosken kartta (Colleen 1765-66) 1700-luvun loppupuoliskolta osoittaa Valkeakosken, Huittulan, Lietulan ja Anajalan kylien välisen rajan kulkevan osin

inventointialueen itäosassa. Asemoitu rajalinja merkitty kartalle punaisella viivalla.

Kuva 14. Kohde Apia 3 kuvattuna etelästä. .(Valkeakoski Apianlahden alueen arkeologinen tarkkuusinventointi 2012: 7)

Kuva 15. Kohde Apia 3, tilanrajamerkin pohjoissivussa oli pieni kairanjälki. Kuvattu etelästä. .(Valkeakoski Apianlahden alueen arkeologinen tarkkuusinventointi 2012: 8)

Kuva 16. Rajamerkin eteläsivulle oli kaiverrettu numero 71. Kuvattu luoteesta. (Valkeakoski Apianlahden alueen arkeologinen tarkkuusinventointi 2012: 9)

LIITE 1. DIGITAALIKUVALUETTELO
VALKEAKOSKI APIANLAHDEN ALUEEN ARKEOLOGINEN TARKKUUSINVENTOINTI 2012

Kuvannut Kirsi Luoto 2012

Kuvat on talletettu Kulttuuriympäristöpalvelut Heiskanen & Luoto Oy:n arkistoon Tampereella.

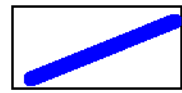
Nro	Aihe	Kuvattu suunnasta	Pvm
1	Panoramakuva tutkimusalueen länsipäästä.	länsilounaasta	12.9.
2	Panoramakuva tutkimusalueen länsipäästä	lännestä/länsiluoteesta	12.9.
3	Kohde Apia 1.	koillisesta.	12.9.
4	Kohde Apia 2.	pohjoisluoteesta	12.9.
5	Inventointialueen tyypillistä sekametsää.	idästä	12.9.
6	Inventointialueella sijaitseva rakennus	lounaasta	12.9.
7	Kohde Apia 3.	etelästä	12.9.
8	Kohde Apia 3.	etelästä	12.9.
9	Kohde Apia 3.	luoteesta	12.9.

KARTTA 1. VALKEAKOSKI APIANLAHDEN ALUEEN ARKEOLOGINEN TARKKUUSINVENTOINTI 2012

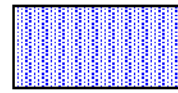
INVENTOINNISSA HAVAITUT KOHTEET

MK 1: 1500

piirt. Kirsi Luoto

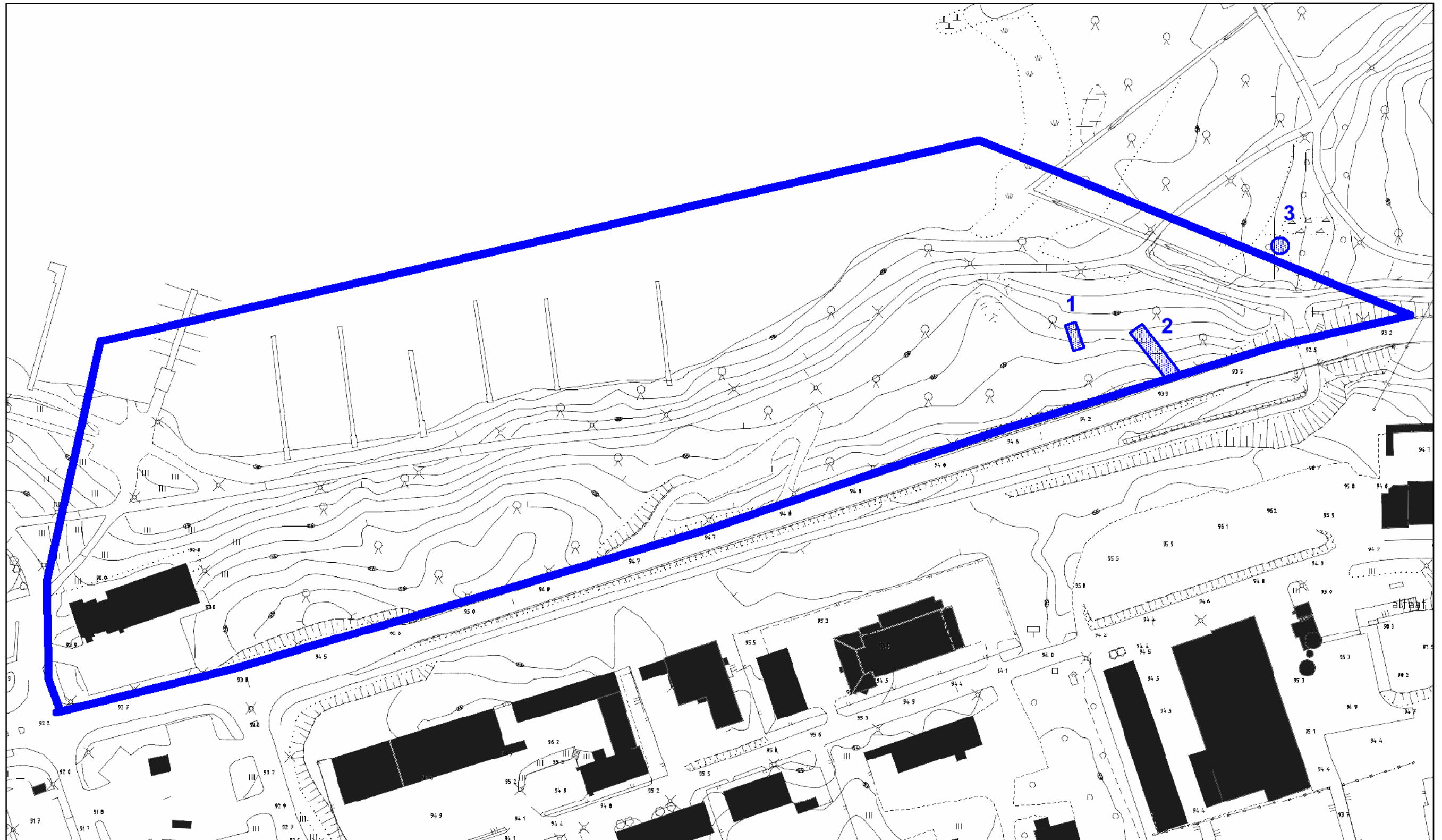

inventointialueen raja

muu kohde (Apia 1 - 3)

N
1

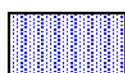
KARTTA 2. VALKEAKOSKI APIANLAHDEN ALUEEN ARKEOLOGINEN TARKKUUSINVENTOINTI 2012

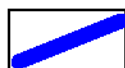
Havaittujen kohteiden sijainti

piirt. Kirsi Luoto

MK 1: 800

N
1

 muu kohde (Apia 1 - 3)

 inventointialueen raja

